

Strategie EU pro zlepšení postupů demontáže lodí

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 26. března 2009 o strategii EU pro zlepšení postupů demontáže lodí

Evropský parlament,

- s ohledem na zelenou knihu Komise ze dne 22. května 2007 o zlepšení postupů demontáže lodí (KOM(2007)0269),
  - s ohledem na své usnesení ze dne 21. května 2008 o zelené knize o zlepšení postupů demontáže lodí¹,
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. listopadu 2008 o strategii EU pro zlepšení postupů demontáže lodí (KOM(2008)0767),
  - s ohledem na články 2 a 6 Smlouvy o ES, podle nichž musí být požadavky týkající se ochrany životního prostředí integrovány do různých oblastí politiky Společenství s cílem podporovat z ekologického hlediska trvale udržitelný rozvoj hospodářských činností,
  - s ohledem na článek 175 Smlouvy o ES,
  - s ohledem na Basilejskou úmluvu o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování (dále jen „Basilejská úmluva“), která byla dne 22. března 1989 schválena Organizací spojených národů s cílem vytvořit právní rámec pro regulaci mezinárodní přepravy nebezpečných odpadů,
  - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů² (dále jen „nařízení o přepravě odpadů“),
  - s ohledem na diplomatickou konferenci věnovanou úmluvě o bezpečné a k životnímu prostředí šetrné recyklaci lodí (dále jen „úmluva o recyklaci lodí“), kterou bude konat Mezinárodní námořní organizace (IMO) v květnu 2009,
  - s ohledem na čl. 108 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že panují vážné obavy, že pokud nebudou na úrovni EU bezodkladně přijata regulační opatření, podmínky, za nichž probíhá demontáž lodí v jižní Asii, které jednak ničí životní prostředí a jednak jsou nedůstojné člověka, se budou dále zhoršovat,
- B. vzhledem k tomu, že Basilejská úmluva (po schválení Evropskou radou) uznává, že se loď může stát odpadem; vzhledem k tomu, že současně však může být podle jiných mezinárodních pravidel definována jako loď, a většina majitelů lodí tudíž úřady v současnosti neinformuje o záměru zbavit se svých lodí; vzhledem k tomu, že majitelé

---

¹ Přijaté texty, P6_TA(2008)0222.

² Úř. věst. L 190, 12.7.2006, s. 1.

lodí by proto měli přispívat k větší informovanosti, pokud jde o jejich záměr zbavit se svých lodí i o nebezpečné látky, které se v nich případně nacházejí,

- C. vzhledem k tomu, že nařízení o přepravě odpadů je i nadále systematicky ignorováno, a vzhledem k tomu, že se uznává, že odpovědnost a úloha států výhodných vlajek je hlavní překážkou v boji proti nezákonnému vývozu toxických odpadů,
- D. vzhledem k tomu, že počet lodí vyloučených z používání v důsledku celosvětového vyřazování tankerů s jednoduchým trupem a nahromadění starých plavidel, která se v současné době stahují z trhu částečně v důsledku hospodářské recese, povedou v jižní Asii k nekontrolované expanzi zařízení, která nesplňují normy, a tato praxe se rozšíří i v zemích afrického regionu, pokud EU nepřijme okamžitá a konkrétní opatření,
- E. vzhledem k tomu, že demontáž lodí s využitím metody, která je označována jako „demontáž na plážích“, při níž lodě najedou na mělčinu u pobřeží, byla po celém světě odsouzena jako metoda, která nedokáže zaručit bezpečnost pracovníků ani odpovídající ochranu mořského prostředí před znečištěním z lodí,
  1. poukazuje na to, že výše uvedené usnesení Parlamentu a jeho názory vyjádřené v tomto usnesení stále platí, a zdůrazňuje, že tyto názory by měla v co nejvyšší míře odrážet úmluva o recyklaci lodí, která má být přijata v květnu 2009;
  2. poukazuje na nutnost, aby se recyklace lodí stala nedílnou součástí jejich životního cyklu a aby byly požadavky na recyklaci zohledněny ve fázi plánování stavby a vybavení lodí;
  3. poukazuje na to, že lodě, které jsou na konci své životnosti, by měly být kvůli nebezpečným látkám, jež obsahují, považovány za nebezpečný odpad, a měla by se na ně proto vztahovat Basilejská úmluva;
  4. vítá strategii EU pro zlepšení postupů demontáže lodí ; zdůrazňuje však, že Komise musí od studií proveditelnosti rychle postoupit dále a zaměřit se zcela na přijetí opatření, která zajistí účinné provádění nařízení o přepravě odpadů; v této souvislosti požaduje pečlivější kontroly a sledování ze strany vnitrostátních přístavních úřadů a vyzývá Komisi, aby v této oblasti vytyčila hlavní směry činnosti;
  5. zdůrazňuje, že není času nazbyt, a vyzývá k bezodkladnému přijetí konkrétních regulačních opatření na úrovni EU, která budou účinnější než bohužel nedostatečné prostředky IMO;
  6. vyzývá k tomu, aby bylo výslovně zakázáno provádět demontáž lodí na konci životnosti na plážích, a domnívá se, že jakákoli technická pomoc jihoasijským zemím v rámci EU by se měla dále zaměřit na postupné ukončení této výrazně neudržitelné a značně závadné metody demontáže;
  7. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby vyjednaly takové podmínky vstupu v platnost, které zajistí, aby úmluva o recyklaci lodí mohla být reálně uplatňována ve velmi krátkém časovém horizontu;
  8. vyzývá členské státy, aby poté, co bude dosaženo dohody na úrovni IMO, úmluvu o recyklaci lodí podepsaly a ratifikovaly co nejdříve;

9. vyzývá Komisi, členské státy a majitele lodí, aby bez prodlení začali uplatňovat hlavní prvky úmluvy o recyklaci lodí s cílem zajistit, aby lodě, které budou v příštích měsících a rocích poslány na demontáž, byly skutečně zpracovány bezpečným způsobem šetrným k životnímu prostředí;
10. zdůrazňuje, že úmluvu o recyklaci lodí poté, co bude v květnu roku 2009 přijata v Hongkongu, bude nutné vyhodnotit ve vztahu k úrovni kontroly, kterou stanoví Basilejská úmluva, která byla začleněna do nařízení o přepravě odpadů;
11. podporuje návrhy Komise na opatření, kterými by byla zavedena nezávislá certifikace a audity zařízení na demontáž lodí; domnívá se, že taková opatření je nutné přijmout bezodkladně, a zdůrazňuje, že veškeré financování průmyslu lodní dopravy Společenstvím by mělo být podmíněno tím, že příjemce použije tato schválená zařízení; vítá v této souvislosti normy vypracované Evropskou agenturou pro námořní bezpečnost (EMSA) jako krok správným směrem, avšak očekává, že v blízké budoucnosti dojde k dalšímu pokroku;
12. vyzývá Komisi, aby navrhla konkrétní opatření na podporu předávání znalostí a technologií, jako např. systém označení pro bezpečná a ekologická recyklační zařízení, a pomohla tak demontážním pracovištím v jižní Asii dodržovat mezinárodní bezpečnostní a environmentální normy, a zejména normy, které budou stanovené úmluvou IMO o recyklaci lodí; domnívá se, že tento cíl by měl být zohledněn i v širším rámci politiky EU v oblasti rozvojové pomoci zemím, ve kterých k demontáži lodí dochází;
13. rozhodně podporuje dialog mezi EU a vládami jihoasijských zemí, které se podílejí na demontáži lodí, v otázce pracovních podmínek na pracovištích provádějících demontáž lodí, včetně otázky dětské práce;
14. vyzývá k vytvoření mechanismu financování, jenž by byl založen na povinných příspěvcích od odvětví lodní dopravy a byl v souladu se zásadou odpovědnosti výrobce;
15. vyzývá Komisi, aby jednoznačně určila odpovědným stát, jenž má soudní pravomoc nad vlastníky odpadu;
16. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, vládám Turecka, Bangladěše, Číny, Pákistánu a Indie a Mezinárodní námořní organizaci.